

Zpráva Akreditační komise o hodnocení oborů habilitačního řízení a řízení ke jmenování profesorem v oblasti ekonomie

září 2005

Akreditační komise (dále jen „AK“) na svém zasedání 5. - 6. 10. 2004 rozhodla, že bude provedeno hodnocení akreditovaných činností - úrovně habilitačních řízení a řízení ke jmenování profesorem v ekonomických oborech. Cílem bylo zhodnotit úroveň habilitačních řízení a profesorských jmenovacích řízení, posoudit náročnost kritérií používaných pro habilitační řízení a profesorská jmenovací řízení a zjistit, nakolik tato kritéria habilitační a hodnotící komise vědeckých rad (dále jen „VR“) dodržují při hodnocení jednotlivých žadatelů a vytváří-li VR pro objektivní posuzování žádostí svým složením odpovídající grémium.

Hodnocení proběhlo na všech vysokých školách, které mají akreditováno habilitační řízení a řízení ke jmenování profesorem v oblasti ekonomie: ČVUT v Praze (Fakulta dopravní, Fakulta strojní, Fakulta elektrotechnická, Fakulta stavební), ČZU v Praze (Provozně ekonomická fakulta), MU v Brně (Ekonomicko-správní fakulta), MZLU v Brně (Provozně ekonomická fakulta), TU v Liberci (Hospodářská fakulta), U Pardubice (Dopravní fakulta Jana Pernera), UK v Praze (Fakulta sociálních věd), UO v Brně, UTB ve Zlíně (Fakulta managementu a ekonomiky), VŠB-TU Ostrava (Ekonomická fakulta), VŠE v Praze (Fakulta financí a účetnictví, Fakulta informatiky a statistiky, Fakulta mezinárodních vztahů, Fakulta národohospodářská, Fakulta podnikohospodářská), VUT v Brně (Fakulta podnikatelská). Hodnocení nebylo uskutečněno na Fakultě lesnické a environmentální ČZU v Praze (obor „ekonomika a řízení lesního hospodářství“) a na Lesnické a dřevařské fakultě MZLU v Brně (obor „lesnická a dřevařská ekonomika a politika“), protože na první jmenované fakultě proběhlo pouze jedno řízení a na druhé se žádné neuskutečnilo, přičemž obě fakulty mají pouze právo habilitačního řízení.

AK jmenovala účelovou pracovní skupinu, jíž předsedal prof. Milan Sojka. Tato skupina připravila ve spolupráci se sekretariátem AK hodnotící dotazník a požádala výše uvedené instituce o jeho vyplnění a také o zaslání dalších požadovaných materiálů (kritéria používaná pro habilitační řízení a profesorské jmenovací řízení, přehled členů vědeckých rad fakult a vysokých škol a přehled habilitačních řízení a profesorských jmenovacích řízení uskutečněných na ekonomických oborech za posledních pět let). K ověření předložených údajů a jejich doplnění byly vytvořeny skupinky, tvořené vždy třemi členy účelové pracovní skupiny, které v průběhu dubna a května 2005 vykonaly návštěvy na jednotlivých fakultách, kde se řízení uskutečňují. Při návštěvách proběhla diskuse s vedením fakult a studium dokumentů souvisejících s habilitačním řízením a profesorským jmenovacím řízením, které se tu uskutečnily v uplynulém pětiletém období.

Účelové pracovní skupina vyhodnotila průběh návštěv a na základě jednotlivých zjištění a jejich vzájemného srovnání zpracovala zprávu jako podklad pro jednání AK. Představitelé vedení vysokých škol a jejich fakult, kde hodnocení proběhlo, byli seznámeni se zjištěními účelové pracovní skupiny AK a s návrhy závěrečného doporučení a měli možnost se k nim vyjádřit. Závěry z hodnocení byly projednány za účasti představitelů vedení vysokých škol a fakult, u nichž byly zjištěny závažnější nedostatky (Ekonomicko-správní fakulta MU v Brně, Ekonomická fakulta VŠB-TU Ostrava, Fakulta národohospodářská VŠE v Praze), přičemž i představitelé všech ostatních vysokých škol a fakult, jichž se hodnocení týkalo, měli možnost se projednávání zprávy rovněž zúčastnit. Hodnocení bylo uzavřeno na zasedání AK 13.-14. září 2005 v Havlíčkově Brodě.

Širší kontext hodnocení

Snažíme-li se zobecnit výsledky provedených hodnocení a přijmout rozumná doporučení pro vedení fakult a vysokých škol, je třeba zasadit habilitační řízení a řízení ke jmenování profesorem do širšího kontextu a vzít v úvahu i dědictví socialismu sovětského typu. Od počátku devadesátých let dvacátého století prodělalo české vysoké ekonomické školství zásadní změny. Ty na začátku devadesátých let souvisely zejména s nezbytnou obsahovou přestavbou studia spojenou s nutností překonat dědictví společnosti sovětského typu a marxisticko-leninské ideologie, které bylo zvláště tíživé v teoretických ekonomických disciplínách (určitou výjimkou byly matematicky a informaticky orientované obory) obdobně jako v jiných společenských vědách.

Pro vysoké ekonomické školství znamenala transformace a modernizace zásadní rekonstrukci a modernizaci studijních programů, masovou rekvalifikaci či obměnu pedagogů. V tomto směru byla situace českého ekonomického školství srovnatelná pouze se situací na společenskovědních fakultách českých vysokých škol. Období normalizace postihlo nejvíce mladší a střední generací vysokoškolských pedagogů, což je na ekonomických fakultách a oborech dodnes ve věkové struktuře patrné. V první polovině 90. let byl hlavní důraz kladen na modernizaci a restrukturalizaci studijních programů a na rekvalifikaci a získávání nových pedagogických pracovníků. Na ekonomické fakulty se zároveň vrátili mnozí rehabilitovaní pedagogové, kteří byli donuceni odejít z ekonomického školství z politicko ideologických důvodů za komunistického režimu.

Poněkud v pozadí byla v první polovině 90. let vědeckovýzkumná a publikační činnost. Velmi obtížně se na ekonomických oborech (obdobně tomu však bylo i na ostatních společenskovědních oborech) dařilo překonávat neblahé důsledky „specializace“ vysokých škol na pedagogickou práci v podmínkách společnosti sovětského typu a značné izolace od vývoje ekonomických oborů ve vyspělých zemích. Na mezinárodně srovnatelné úrovni je dodnes rozvíjena vědeckovýzkumná a publikační práce pouze na části kateder. Od poloviny devadesátých let však nastává významnější diferenciaci na ekonomických fakultách a dnes již je na řadě fakult rozvíjena vědeckovýzkumná práce reprezentující „přední národní úroveň“ na poměrně širokém základě.

Již „Zpráva o hodnocení ekonomických fakult“ projednaná na zasedání AK 26. června 1998 konstatovala: „Hlavním problémem, od něhož se odvíjela jak úspěšná modernizace a restrukturalizace studijních programů, tak kvalita vědeckovýzkumné a publikační činnosti, se na ekonomických fakultách stal nedostatek kvalifikovaných odborníků v řadě disciplín. V tomto směru byly mezi existujícími fakultami v Praze, Ostravě a Brně značné rozdíly, které do jisté míry předurčovaly i rychlost, s jakou příslušné fakulty dosáhly stabilizace v pedagogické práci a vstoupily do etapy, v níž je možno úspěšně rozvíjet vědeckovýzkumnou práci a mít kvalitní publikační činnost.“ Po vlně zakládání regionálních ekonomických fakult na počátku devadesátých let, z nichž většina je již relativně kvalitními etablovanými pracovišti, přišla po roce 1998 vlna zakládání soukromých neuniverzitních škol se zaměřením na ekonomické obory. Tyto procesy společně s výrazným nárůstem počtu posluchačů vedou k přílišnému zaměřování lidských zdrojů v českém ekonomickém vysokém školství na pedagogickou práci, což se rovněž negativně projevuje ve vědeckovýzkumné a publikační činnosti.

Tyto skutečnosti se nemohou neprojevit v kvalitě habilitačních řízení a řízení ke jmenování profesorem v ekonomických oborech a jsou patrné zejména při srovnávání s těmito řízeními v přírodovědných, technických či lékařských oborech. I když je mezioborová komparace velice problematická vzhledem k zásadním specifikám, která se odrážejí ve výsledcích vědeckovýzkumné a publikační činnosti, lze na základě provedených hodnocení konstatovat, že se u habilitačních řízení a řízení ke jmenování profesorem ve významné míře

dosud projevují určité problémy s kvalitou vědeckovýzkumné práce a publikační činnosti. Dosud velmi málo se publikuje v časopisech s IF a malé jsou počty zahraničních publikací. Tomu odpovídají i nízké citační ohlasy (které se navíc na mnoha ekonomických oborech vůbec nesledují). I když lze mít vážné výhrady ke způsobu, jakým byly hodnoceny v loňském roce výzkumné záměry veřejných VŠ a přidělovány finanční prostředky, lze konstatovat, že relativně nízká úspěšnost ekonomických fakult veřejných VŠ byla ve významné míře způsobena i výše uvedenými problémy ve vědeckovýzkumné a publikační činnosti na ekonomických oborech. Tuto skutečnost hodnocení habilitačních řízení a řízení ke jmenování profesorem nesporně prokázalo.

Na základě uskutečněných hodnocení dospěla AK k následujícím obecnějším závěrům a doporučením:

Závěry:

1. Na vysokých školách a fakultách v oblasti habilitačních řízení a řízení ke jmenování profesorem v ekonomických oborech jsou plně respektovány požadavky zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů. VR vysokých škol i jednotlivých fakult jsou dostatečně reprezentativní a schopné odborně posoudit úroveň habilitačních řízení a řízení ke jmenování profesorem v akreditovaných oborech.
2. Komise schválené VR fakult jsou převážně vysoce reprezentativní a zaručují vysokou náročnost odborného posouzení předložených návrhů. Jen v několika málo případech se komise plně nezhostily svého úkolu a doporučily VR nekvalitní návrhy. Je tomu zpravidla tam, kde nejsou jednoznačně vymezena kritéria posuzování žádostí a je vytvořen prostor pro kompenzace v jednotlivých oblastech hodnocení. V některých případech komise příliš benevolentně posoudila publikační činnost a mezi monografie a vědecké články nechala započítat méně kvalitní publikace. Jednalo se zpravidla o návrhy, u nichž byla obecně publikační činnost málo kvalitní. AK zjistila tyto problémy zejména na Ekonomicko-správní fakultě MU v Brně, Národohospodářské fakultě VŠE v Praze a na Ekonomické fakultě VŠB-TU Ostrava.

Doporučení:

1. Na základě provedeného hodnocení AK doporučuje ponechat všechny akreditace habilitačních a profesorských jmenovacích řízení na ekonomických fakultách a oborech v platnosti.
2. Vedení vysokých škol a ekonomických fakult by měla vytvářet náročné podmínky pro vědeckovýzkumnou práci, které by motivovaly pracovníky k publikování v odborných časopisech s impakt faktorem (IF), čímž by se obecně zlepšily podmínky pro zvýšení počtu citací.
3. Na všech ekonomických fakultách by měla být používána náročná hodnocení habilitačních řízení, která by byla jasně specifikována, využívala minimálních hodnot v jednotlivých relevantních oblastech a nepřipouštěla mezi nimi kompenzace. Publikační činnost by měla obsahovat pouze vědeckovýzkumné a odborné publikace, nikoli recenze a popularizační články. Jejich definice by měly být důsledně dodržovány, aby nedocházelo k záměně méně kvalitních publikací za kvalitnější. Povinně sledovaným ukazatelem by měl být citační index. U profesorských jmenovacích řízení je třeba povinně vykazovat počet vychovaných doktorandů.
4. Pro posuzování kvality publikační činnosti doporučuje AK využívat seznamy vědeckých a odborných časopisů používané při hodnocení výzkumných záměrů, projektů GA ČR.

Konkrétní závěry a doporučení pro jednotlivé školy

České vysoké učení technické v Praze

Fakulta dopravní

Na Fakultě dopravní ČVUT v Praze v hodnoceném období proběhlo jedno profesorské řízení a jedno řízení habilitační v rámci oboru *Technologie a management v dopravě a telekomunikacích*. Obě řízení byla neúspěšná.

Vědecká rada Fakulty dopravní má 39 členů, z toho 15 externích. Ve vědecké radě zasedá 31 profesorů. Pokud jde o odborné složení, je nutno vzít v úvahu, že dopravní disciplíny jsou samy do značné míry dnes ekonomickými obory, a technická řešení jsou v současnosti vždy významně limitována ekonomickými omezeními. Vedle toho rada externích členů aktivně vykonává odpovědné manažerské funkce. Fakulta má velmi těsné spojení s podnikovou praxí na řadě úrovní. V tomto smyslu lze složení vědecké rady pokládat za velmi vhodné vzhledem k předmětu posuzovaných habilitačních a profesorských řízení. Právě toto složení je zárukou vysoké náročnosti příslušných řízení s tím, že k habilitacím a profesurám se dále vyjadřuje náročná vědecká rada ČVUT. Tyto skutečnosti se plně projeví v zamítavém stanovisku v obou konaných řízeních.

Systém kritérií a jejich hodnocení je vypracován centrálně pro celou ČVUT v Praze a povinností Fakulty dopravní je ho respektovat. Systém je velmi podrobný a poměrně značně náročný. Je ale přizpůsoben specifice technických oborů, tedy např. se zde objevuje kategorie realizovaného díla a za uznání odbornou komunitou se počítá třeba i výkon funkcí v redakčních, správních či dozorčích radách. Systém je otevřený a dochází v něm ke změnám. V současnosti si uchazeč může vybrat, aby se kritéria vyhodnocovala za pětileté či desetileté období. Nahrazovat jedna předepsaná kritéria jinými bylo v minulosti možné jen v odůvodněných případech, nová úprava tuto možnost dále zpřísnila. V prověřovaných případech došlo k určité kolizi s těmito pravidly, což bylo v jednom případě hlavním důvodem zamítavého stanoviska vědecké rady. Celkově je systém rozdělen do šesti oblastí, v nichž v každé musí adept dosáhnout minimálního požadovaného počtu bodů.

Komise ustanovené vědeckou radou pracují dle obecných pravidel modifikovaných dle vnitřního systému pravidel ČVUT. Komise předkládají svá vyjádření k příslušnému řízení a dokládají své závěry prověřeným oceněním dle výše zmíněného systému ČVUT v Praze. Celý proces lze považovat za plně transparentní a odpovídající potřebné náročnosti i požadavkům dle specifik fakulty.

Dokumentaci habilitačních a profesorských řízení lze na základě kontroly provedené na místě označit za přehlednou a kvalitní.

Projednáání s vedením fakulty prokázalo účelnost zachování habilitačních a profesorských řízení na Fakultě dopravní, kde má výuka ekonomických disciplín své pevné a nezastupitelné místo. Vzhledem k manažerské orientaci přetrvávají určité problémy s hledáním vhodných periodik k odborným publikacím, část těchto publikací je proto plněna v časopisech s technickým zaměřením. Vedení fakulty rovněž konstatovalo, že obě dvě neúspěšná řízení v minulém období jsou výjimkou ve srovnání s obdobím předchozím. Fakulta má za to, že lze očekávat nová řízení v poměrně brzké době.

České vysoké učení technické v Praze

Fakulta strojní

Na Fakultě strojní v hodnoceném období proběhlo jedno profesorské řízení a dvě řízení habilitační v rámci oboru *Ekonomika a management strojírenského podniku*.

Vědecká rada Fakulty strojní má v současnosti 38 členů, z toho 14 externích. Ve vědecké radě zasedá 23 profesorů. Pokud jde o odborné složení, je nutno vzít v úvahu, že strojní disciplíny mají dnes velmi blízkou souvislost s ekonomickými obory, a technická řešení jsou v současnosti vždy limitována ekonomickými omezeními. Vedle toho řada externích členů aktivně vykonává významné manažerské funkce. Fakulta má velmi těsné spojení s podnikovou praxí na řadě úrovní. V tomto smyslu lze složení vědecké rady pokládat za vhodné vzhledem k předmětu posuzovaných habilitačních a profesorských řízení. Právě toto složení je zárukou vysoké náročnosti příslušných řízení s tím, že k habilitacím a profesurám se dále vyjadřuje náročná vědecká rada ČVUT v Praze.

Systém kritérií a jejich hodnocení je vypracován centrálně pro celou ČVUT v Praze a povinností Fakulty strojní je ho respektovat. Systém je velmi podrobný a poměrně značně náročný. Je ale přizpůsoben specifické technických oborů, tedy např. se zde objevuje kategorie realizovaného díla a za uznání odbornou komunitou se počítá třeba i výkon funkcí v redakčních, správních či dozorčích radách. Systém je otevřený a dochází v něm ke změnám. V současnosti si uchazeč může vybrat, aby se kritéria vyhodnocovala za pětileté či desetileté období. Nahrazovat jedna předepsaná kritéria jinými bylo v minulosti možné jen v odůvodněných případech. V prověřovaných případech však k takové věci nikdy nedošlo a všechna dílčí kritéria byla vždy splněna. Celkově je systém rozdělen do šesti oblastí v nichž v každé musí adept dosáhnout minimálního požadovaného počtu bodů.

Komise ustanovené vědeckou radou pracují dle obecných pravidel modifikovaných dle vnitřního systému pravidel ČVUT v Praze. Komise předkládají svá vyjádření k příslušnému řízení a dokládají své závěry prověřeným oceněním dle výše zmíněného systému ČVUT v Praze. Celý proces lze považovat za transparentní a odpovídající potřebné náročnosti i požadavkům dle specifik fakulty. Projednávání habilitací je rozděleno na obhajobu habilitačních spisů (dopoledne) a vlastní habilitační přednášku (odpoledne).

Dokumentace habilitačních a profesorských řízení lze na základě kontroly provedené na místě označit za kvalitní.

Projednání s vedením fakulty prokázalo účelnost zachování habilitačních a profesorských řízení na Fakultě strojní, kde má výuka ekonomických disciplín dnes již více než padesátiletou tradici. Vzhledem k manažerské orientaci přetrvávají určité problémy s hledáním vhodných periodik k odborným publikacím, část těchto publikací je proto plněna v časopisech s technickým zaměřením. Vedení fakulty oceňuje, že všechny tři řízení v minulém období patří k příkladným i v rámci ČVUT v Praze. Fakulta má za to, že lze očekávat nová řízení v brzké době.

České vysoké učení technické v Praze

Fakulta elektrotechnická

Ve sledovaném období proběhla na Fakultě elektrotechnické dvě habilitační řízení a jedno řízení ke jmenování profesorem v oboru *Management a ekonomika v elektrotechnice a energetice*.

Kritéria, která byla na Elektrotechnické fakultě použita, byla totožná se všemi, která byla uplatněna na celém ČVUT v Praze.

Na Elektrotechnické fakultě je **vědecká rada** dostatečně reprezentativní a je schopna odborně posoudit habilitační a profesorská řízení v profesorském oboru. Přispívají k tomu, kromě jiného, i externí členové vědecké rady, kteří zastávají manažerské funkce. Při habilitacích a jmenovacích řízeních byly zahrnuty všechny rozhodující oblasti (pedagogická práce, výzkumná a vývojová činnost, publikační činnost).

Ukazuje se, že největší problém je zhodnotit publikační činnost ve vztahu k západním vysokým školám a možnosti publikace v zahraničních prestižních časopisech.

České vysoké učení technické v Praze

Fakulta stavební

Fakulta má akreditováno oprávnění konat habilitační a profesorská řízení v oboru *Management a ekonomika ve stavebnictví*.

Vědecká rada fakulty má celkem 45 členů z toho 28 interních a 17 externích. Její složení je velmi kvalifikované a odpovídá náročnosti na habilitační a jmenovací řízení.

Kritéria pro habilitační a jmenovací řízení jsou platná pro ČVUT a jsou závazná pro všechny fakulty. Současný systém těchto kritérií je platný od 1. 6. 2003 a sleduje 6 skupin hodnocených aktivit (1. prestižní publikace, 2. kladné ohlasy, 3. pedagogická činnost, 4. vědecká výchova a vedení vědeckých týmů, 5. tvůrčí aplikační a projektová činnost, 6. uznání vědeckou komunitou). Každá z uvedených skupin obsahuje několik (4-18) aktivit s bodovým hodnocením pro habilitační nebo jmenovací řízení a alternativním obdobím 5 nebo 10 let. Důraz je kladen na skupiny 1,3, 4, 5. Ve skupině 3 se doporučuje požadovat přednášení v řádném studiu (2 hod. týdně) v délce 2 semestrů a ve skup. 4 výchovu alespoň 1 úspěšného doktoranda.

Komise ustanovené vědeckou radou pracují se systémem kritérií náročně. Zaměřují se na hodnocení aktivit v rámci jednotlivých skupin. Celkový součet bodů za všechny skupiny se nehodnotí. I když uvedený systém brání některým kompenzacím, bylo by vhodné rozšířit počet povinných aktivit, které nelze ani v rámci skupin požadavků vzájemně kompenzovat. Jde zejména o monografie, články v recenzovaných časopisech a časopisech s impakt faktorem a příp. i zdůraznění některých požadavků specifických pro zaměření ekonomických oborů a fakult.

Výsledky habilitačních a jmenovacích řízení v hodnoceném období svědčí o poměrně vysoké náročnosti vedení fakult, komisí i vědecké rady. Ze dvou habilitačních řízení bylo úspěšné jen jedno a neúspěšné bylo i jediné jmenovací řízení.

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Na fakultě se za posledních pět let uskutečnilo celkem 15 habilitačních řízení a 5 řízení ke jmenování profesorem v oborech *Management* (2/1), *Odvětvová ekonomika a management* (1/2), *Podniková ekonomika a management* (4/2), *Informační management* (2/0), *Systémové inženýrství* (1/0) a *Regionální a sociální rozvoj* (5/0). Jedno profesorské řízení v oboru *Management* bylo na vlastní žádost ukončeno.

Složení **vědecké rady** fakulty i vědecké rady ČZU v Praze vytvářejí dostatečné předpoklady pro objektivní posouzení žádostí o habilitační řízení a profesorské jmenovací řízení.

Na ČZU v Praze jsou používána pro jmenování docentem nebo profesorem náročná **kritéria** hodnotící pomocí koeficientů vědeckou, publikační, pedagogickou, ostatní tvůrčí činnost a uznání vědeckou komunitou, která jsou jasně rozlišena pro habilitační řízení a profesorské jmenovací řízení. Na fakultě nedošlo k žádnému případu flagrantního nedodržení přijatých kritérií od doby, kdy vstoupila k 1. 9. 2001 v platnost. K jistému mírnějšímu posuzování požadavků na pedagogickou praxi však u externích žadatelů došlo. Ani řízení uskutečněná před datem, kdy vstoupila nová kritéria v platnost, nejsou méně kvalitní.

Hodnotící komise jmenované vědeckou radou fakulty odpovídají svým složením povaze žádosti (habilitační řízení, řízení ke jmenování profesorem, odborné zaměření žadatele) a při hodnocení žádostí ve všech případech dodržely platná kritéria. Navrhování oponenti schvalování VR v případě habilitačních řízení jsou rovněž na potřebné úrovni.

Obecně je kvalita docentských habilitačních řízení a profesorských jmenovacích řízení na fakultě zajištěna na velmi dobré úrovni jak po stránce zpracování dokumentace, tak z hlediska

kvalitativních parametrů. U habilitací lze konstatovat rozsáhlou publikační činnost, avšak téměř zcela absentují až na výjimky publikace v časopisech s IF, poměrně nízké hodnoty převážně mají i SCI a počty uváděných citací. U oboru *Regionální a sociální rozvoj* žádosti o habilitační i profesorská řízení byly předkládány s příliš různorodých oblastí. I když je pravdou, že v tomto oboru byla kvalita publikací, SCI i počty citací nad průměrem ostatních oborů, je jen stěží akceptovatelné, že v tomto oboru probíhají habilitační řízení z oboru psychologie, která by se měla uskutečňovat na fakultách, na nichž se tyto obory pěstují. U externích žadatelů, kteří nepůsobí na vysokých školách byly požadavky na pedagogickou praxi posuzovány mírněji.

Doporučení pro vedení fakulty:

1. Vedení fakulty by mělo na fakultě vytvořit náročné podmínky pro vědeckovýzkumnou práci, jež by motivovaly pracovníky k publikování odborných časopisů s IF, čímž by se obecně zlepšily i podmínky pro vyšší počty citací a lepší SCI.
2. Obor *Regionální a sociální rozvoj* je třeba přesněji vymezit a ustoupit od praxe, kdy v jeho rámci probíhají řízení z velmi vzdálených oborů, jako je psychologie. Pro takové obory není VR fakulty odborně vybavená a jedná se v zásadě o neúměrné rozšiřování stávající akreditace.

Masarykova univerzita v Brně

Ekonomicko-správní fakulta

Na fakultě se za posledních pět let uskutečnila celkem 3 habilitační řízení a 1 řízení ke jmenování profesorem v oborech *Ekonomie* (1/0), *Hospodářská politika* (0/1) a *Veřejná ekonomie* (2/0). Jedno habilitační řízení v oboru *Hospodářská politika* bylo na vlastní žádost ukončeno.

Složení **vědecké rady** fakulty i vědecké rady MU v Brně vytvářejí dostatečné předpoklady pro objektivní posouzení žádostí o habilitační řízení a profesorské jmenovací řízení ve výše uvedených oborech.

Na fakultě jsou používána pro habilitační řízení a řízení ke jmenování profesorem náročná **kritéria** hodnotící tvůrčí a publikační činnost, publikační činnost ve prospěch pedagogického procesu, vědecko-výzkumnou a tvůrčí činnost, zahraniční vědecké a pedagogické aktivity, další vědecko-pedagogické aktivity a uznání vědeckou komunitou. Tato kritéria jsou převážně kvalitativní, případně stanoví minimální úroveň (publikační činnost, učební texty, délka pedagogické praxe). Tato minima jsou u řízení ke jmenování profesorem náročnější než u habilitačních řízení. Bodový systém se nepoužívá, publikace nejsou odlišně bodově hodnoceny (je zde obecný požadavek na kvalitu: „nejméně 15 (40 u řízení ke jmenování profesorem) odborných statí a článků v časopisech a sbornících, zejména recenzovaných, část z nich publikovaná v zahraničí). Relativně vágní formulace však umožňují různé interpretace hodnotících komisí. V případě dvou žádostí o habilitační řízení v oboru *Veřejná ekonomie* nebyla Kritéria pro jmenování docentem/profesorem na ESF MU v Brně dodržena, z toho v jednom případě byla habilitace úspěšná (i když se řízení táhlo téměř tři roky – 2000-2003, habilitační práce musela být přepracována, žadatel uvedl pouze 5 odborných statí pokrývajících tematicky velmi široké odborné spektrum).

Hodnotící komise jmenované vědeckou radou fakulty odpovídají svým složením povaze žádosti (habilitační řízení, řízení ke jmenování profesorem, odborné zaměření žadatele). Při hodnocení žádostí o habilitační řízení na oboru *Veřejná ekonomie* však nedodržely v obou případech platná kritéria. V jednom z těchto případů VR habilitační řízení zastavila. Kvalita zbývajících habilitačního řízení a jediného profesorského jmenovacího řízení na fakultě byla velmi dobrá (včetně publikací s IF a zahraničních publikací).

Doporučení pro vedení fakulty:

1. Vedení fakulty by mělo vytvořit náročné podmínky pro vědeckovýzkumnou práci, jež by motivovaly pracovníky k publikování v odborných časopisech s IF, čímž by se obecně zlepšily i podmínky pro vyšší počty citací a lepší SCI a zároveň byly vytvářeny podmínky pro úspěšné habilitace mladých pedagogických pracovníků. Na fakultě se za uplynulých pět let nehabilitoval ani jediný kmenový pedagogický pracovník Ekonomicko-správní fakulty a proběhlo jediné profesorské řízení.
2. Kritéria pro habilitační řízení i pro řízení ke jmenování profesorem by měla být zpřesněna. Pro větší jednoznačnost hodnocení komisemi by bylo vhodné zavést bodovací systém, s jakým pracuje MZLU v Brně, VUT v Brně či ČZU v Praze.
3. U oboru *Veřejná ekonomie* je třeba přijmout opatření, aby již nemohlo nastat opakování vážných chyb, k nimž došlo u obou žádostí o habilitační řízení, které byly v tomto oboru v uplynulých pěti letech projednávány.

Mendelova zemědělská a lesnická univerzita v Brně

Provozně ekonomická fakulta

Fakulta má akreditováno celkem 7 oborů. V hodnoceném období se řízení uskutečnilo ve 4 oborech. Šlo o 4 habilitační řízení, z toho jedno neúspěšné a 7 řízení ke jmenování profesorem.

Vědecké rady fakulty v hodnoceném období byly svým složením plně kvalifikované pro zabezpečení požadované úrovně habilitačního a jmenovacího profesorského řízení, jeho kvalitního průběhu a ustanovení příslušných komisí.

Podle **kritérií** pro posuzování vědecké kvalifikace a pedagogické způsobilosti uchazečů o jmenování docentem nebo profesorem se hodnotí vědeckovýzkumná a odborná činnost (část A-31, resp. 33 položek) a pedagogická (část B – 15 resp. 19 položek). Část A se člení do 2 skupin, z nichž první (1-6) zahrnuje bodové hodnocení původních vědeckých prací ve vědeckých časopisech s impakt faktorem, monografie a citace jiným autorem. Požadovaná minimální úroveň bodového hodnocení je u profesorského řízení výrazně náročnější než u habilitačního (400/200 b).

Přijatá kritéria představují propracovaný systém, který je transparentní a má komplexní charakter. I když omezuje možnosti kompenzace jednotlivých položek, zcela ji nevyklučuje, což může do jisté míry zmírňovat jeho náročnost. Proto by bylo vhodné uvážit případná další omezení, která by bránila možné kompenzaci kritérii, jejichž dosažení je pro habilitační a zejména profesorské řízení nezbytné. V této souvislosti jde např. o určitý počet monografií, článků v odborných domácích i zahraničních časopisech, původních prací v časopisech s impakt faktorem, úspěšnost vedení doktorandů, případně i zavedení některých kritérií, specifických pro ekonomické fakulty a obory. Celkové bodové hodnocení se provádí centrálně prorektorem pro vědu a výzkum a snad by byla ku prospěchu i určitá míra autoevaluace uchazečů.

Výsledky uvedených řízení svědčí o odpovědném a náročném přístupu vedení fakult, vědecké rady i hodnotících komisí. Administrativní zabezpečení uvedených řízení je na velmi dobré úrovni.

Technická univerzita v Liberci

Hospodářská fakulta

Za sledované pětileté období se uskutečnila na fakultě 2 profesorská řízení a 5 docentských řízení. Tato řízení proběhla s kladným výsledkem. Zároveň na fakultu byly předloženy tři další žádosti, u kterých bylo zahájeno řízení, ale v různém stupni bylo přerušeno nebo ukončeno (zpravidla na vlastní žádost žadatelů).

Vědecká rada fakulty je dostatečně reprezentativní, zahrnuje jak vedoucí pracovníky fakulty, tak řadu významných zástupců podnikatelských kruhů a významných odborníků z jiných VŠ; vědecká rada TU v Liberci zahrnuje též reprezentativní zastoupení odborníků, zastupujících různé sféry oborů školy, ekonomickou obci kromě zástupců fakulty reprezentuje jeden externí pracovník z podnikatelských kruhů.

Fakulta s nástupem nového vedení v r. 2003 přijala novou směrnici pro habilitační řízení a řízení k jmenování profesorem, součástí těchto **kritérií** jsou již požadavky na publikování a citace s impakt faktorem apod., přičemž tyto požadavky jsou obligatorně vyžadovány pouze u profesorských řízení.

Po formální stránce nebyly shledány žádné problémy, předložené materiály o proběhlých řízeních byly úplné, použité postupy, odbornost hodnotitelských komisí, vyžadování odborných posudků atd. odpovídá obvyklým zvyklostem. Jako jistý nedostatek se jeví ta skutečnost, že žádný z habilitujících neměl ve své publikační činnosti zahrnut titul s impakt faktorem, lepšímu hodnocení erudice žadatelů by prospělo, pokud by fakulta obligatorně požadovala strukturovat publikační a jiné aktivity, např. dle kritérií pro hodnocení, které jsou přílohou výše uvedené směrnice.

Doporučení pro vedení fakulty:

Vyžadovat od žadatelů o habilitační a profesorská řízení strukturovat jejich publikační, vědecko-výzkumné a další aktivity, např. podle formalizovaných bodů Směrnice.

Univerzita Pardubice

Dopravní fakulta Jana Pernera

Na fakultě proběhla ve stanoveném období čtyři habilitační řízení a šest řízení ke jmenování profesorem v oboru *Technologie a management v dopravě a telekomunikacích*.

Vědecká rada Dopravní fakulty má v současnosti 36 členů, z toho 13 externích. Ve vědecké radě zasedá 19 profesorů. Jsou vypracována kritéria a systém bodování s požadovaným minimálním počtem bodů pro posuzování návrhů. Lze konstatovat, že složení vědecké rady fakulty je reprezentativní a pro habilitační a profesorská řízení vytváří náročné prostředí.

Systém **kritérií** a jejich hodnocení je vypracován a při habilitačních a profesorských řízeních aplikován. Kritéria jsou rozdělena do 6 tématických oblastí, ale v rámci jednotlivých kritérií je více možností, jak naplnit limit pro dané kritérium. To je dáno tím, že není v daném tématickém okruhu žádný z obligatorních požadavků, takže lze kompenzovat jeden požadavek jiným. U některých kritérií bude třeba precizovat přidělování bodů. Na jedné straně je rozpětí u dílčího kritéria 7-12 bodů nebo u dalšího 6-10 bodů, ale bez uvedení jednotlivých hodnot nebo argumentů. Existuje kritérium „ochranný dokument (vynález, patent, licence)“, přičemž uvnitř toho kritéria se již dále uvedené varianty nerozlišují.

Hodnotící komise stanovené vědeckou radou pracují se stanovenými kritérii a při konečném posuzování v rámci řízení jsou dosažené body základem pro rozhodování.

Dokumentace habilitačních a profesorských řízení má požadovanou úroveň a dostatečnou kvalitu.

Problémem v publikační činnosti zůstává nedostatek publikací v časopisech s nenulovým impakt faktorem. Situace je však komplikována i nedostatkem časopisů tohoto charakteru v oblasti dopravy.

Univerzita Karlova v Praze

Fakulta sociálních věd

Na fakultě bylo realizováno 6 habilitačních řízení a 2 profesorská řízení v oboru *Ekonomie* (převážně u uchazečů s vysokým odborným a společenským renomé).

Vědecké rady fakulty i vědecká rada UK v Praze svým personálním odborným složením jsou garancí odpovědného projednávání a posuzování žádostí o docentská a profesorská řízení.

Kriteria hodnotící pedagogickou, publikační, vědeckou a další tvůrčí aktivitu jsou vymezena univerzitou s tím, že jednotlivým fakultám je dána možnost jejich fakultní modifikace, což fakulta nevyužila.

Jak **hodnotící komise**, tak oponenti navrhovaní vědeckou radou fakulty byli nominováni s přihlédnutím ke stupni daného řízení /docentura, profesura/ a k odbornému profilu uchazeče. Na základě výše uvedených analýz a posouzení možno konstatovat, že docentská a profesorská jmenovací řízení na fakultě nevykazují závažnější nedostatky jak co do aplikace kvalitativních parametrů, tak co do procedurálních postupů, i co do vybavení dokumentačním materiálem. Na fakultě není zřejmě ujednoceno pojetí vědecké monografie, jako vědecká monografie je vykazována i participace na vědeckovýzkumné zprávě. U jednoho profesorského řízení byl požadavek knižní publikace substituován bohatou publikační aktivitou odborných statí. V jednom docentském řízení jako stáže byly uváděny čtrnáctidenní semináře.

Doporučení pro vedení fakulty:

1. Zvážit, zda vzhledem ke specifickému složení odborného profilu fakulty /sociologie, politologie, ekonomie, žurnalistika/ by neměla být vymezena fakultně modifikovaná kritéria hodnocení pedagogické, vědecké, publikační a ostatní tvůrčí činnosti.
2. Větší důraz věnovat publikační aktivitě v časopisech s IF faktorem.
3. Vyjasnit, případně sjednotit pojetí vědecké monografie.

Univerzita obrany

Všechna hodnocená řízení se uskutečnila ještě ve staré struktuře vojenského vysokého školství, tzn. na Fakultě ekonomiky obrany státu a logistiky (FEOSL) Vysoké školy pozemního vojska ve Vyškově (VVŠPV). V rámci reorganizace vojenského školství k 1. 9. 2004 VVŠPV zanikla a FEOSL se pod názvem Fakulta ekonomiky a managementu stala součástí nově vzniklé Univerzity obrany se sídlem v Brně. Změnilo se vedení fakult i složení vědeckých rad.

Vědecká rada fakulty (FEOSL VVŠPV) byla svým složením plně kvalifikovaná pro zabezpečení požadované kvality habilitačního a jmenovacího řízení, jeho průběh a ustanovení příslušných komisí.

Habilitační a jmenovací řízení se řídilo Pravidly pro habilitační řízení a řízení ke jmenování profesorem, která měla obecnější charakter a platila pro všechny fakulty VVŠPV. Na fakultě dále platila **Kritéria** a požadavky pro habilitační řízení a řízení ke jmenování profesorem, přijatá vědeckou radou fakulty, která zdůrazňovala některé spíše kvalitativní ukazatele i jejich minimální úroveň pro habilitační a profesorská řízení. V této souvislosti šlo zejména 25 resp. 50 odborných článků v časopisech a sbornících odborného charakteru, část z nich v zahraničí, 1/2 tituly knižních publikací, 5/10 titulů vysokoškolských skript, účast na vědeckovýzkumných úkolech a vedení výzkumných týmů, odborné vedení doktorandů apod. Vzhledem k vojenskoekonomickému zaměření vědeckovýzkumné a publikační činnosti byla složitá její realizace v civilní oblasti a proto se, až na výjimky, uskutečňovala především ve vojenských odborných časopisech nakladatelstvích jak domácích, tak i zahraničních. Bylo by proto užitečné klást důraz i na využívání možností publikování v civilním sektoru a větší

pozornost věnovat článkům v odborných časopisech, publikacím monografického charakteru a úspěšnosti výchovy doktorandů.

V uvedeném období se na fakultě uskutečnilo 1 habilitační a 3 jmenovací řízení. Jedno z nich poprvé neuspělo na VR VVŠPV ve Vyškově. Došlo k jeho opakování a podruhé bylo úspěšné. Průběh a výsledky habilitačních řízení v hodnoceném období svědčí o poměrně vysoké náročnosti vedení fakulty, vědeckých rad i komisí. Rovněž administrativní zabezpečení uvedených řízení je na velmi dobré úrovni.

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta managementu a ekonomiky

Fakulta má akreditováno oprávnění konat habilitační v oboru *Management a ekonomika podniku*.

Vědecká rada fakulty svým personálním složením i způsobem práce plně odpovídá vysokým nárokům na náročný a odborně kvalitní průběh habilitačních docentských řízení.

U všech 4 dosavadních habilitačních řízení byly **hodnotící komise** i oponenti navrženi a schváleni na potřebné kvalitní úrovni. Výsledky jejich prací (přípravené podklady a oponentní posudky) vyjadřují snahu o objektivitu a vědecko-pedagogickou náročnost řízení, které předchází vlastní obhajobě. Pro přípravu habilitačního docentského řízení připravuje kandidát nejen požadované doklady (dle dříve uvedených směrnic UTB a FME), ale i vyplnění tzv. autoevaluačních **kritérií**. Pro praxi habilitačních řízení na fakultě a i v obecnějším pohledu na některých jiných českých vysokých školách ekonomického směru však nejsou tato autoevaluační kritéria dostatečně náročná. Problém spočívá v tom, že nejednou existuje možnost poměrně vysoké substituce mezi jednotlivými bodovými ohodnoceními v rámci skupin kritérií. Členové habilitační (hodnotící) komise vyhodnocují na svých zasedáních plnění požadovaných autoevaluačních kritérií a to v kontextu s dalšími jim předanými podklady.

Fakulta ve svém bodovém systému autoevaluačních kritérií člení celkovou hodnocenou vědeckou a odbornou činností celkem do 30 položek, resp. kritérií, jež jsou pak při bodovém hodnocení agregovány do tří skupin. Pro každé kritérium je sice stanoveno bodové ohodnocení jednotky uvažovaného kritéria (např. zahraniční patent = 15 bodů), ale nároky na splnění jsou hodnoceny jen v celku skupiny (např. 6 kritérií první skupiny se hodnotí dosažením celku 50 bodů). Existuje tedy možnost substituce mezi obsahově rozdílnými vědeckými a odbornými činnostmi. Konkrétně jde o tuto situaci:

- v první skupině zaměřené na vědeckou publikační činnost je uvažováno 6 kritérií, jejichž celkové bodové hodnocení je pak agregováno do požadovaného počtu 50 bodů,
- v druhé skupině zaměřené na patenty a aktivní účast na konferencích je uvažováno 8 kritérií, jejichž celkové bodové hodnocení je pak agregováno do požadovaného počtu 50 bodů,
- ve třetí skupině zaměřené na členství ve vědeckých a publikačních radách a grantovou aktivitu je uvažováno 16 kritérií, jejichž celkové bodové hodnocení je pak agregováno do požadovaného počtu 40 bodů.

Požadavky první skupiny (v případě FME kritéria A1 až A6) lze pak např. splnit zaměřením se jen na tiskem vydané monografie a tím kompenzovat publikační činnosti v časopisech se stanoveným impakt faktorem. Doporučuje se proto stanovit minimum 20 bodů pro publikační aktivity s nenulovým impakt faktorem (kritéria A2 až A4), a to z celkového požadavku na první skupinu, která je 50 bodů. Požadavky druhé skupiny (v případě FME kritéria A7 až A14) analogicky doporučuje se zpřísnit zavedením minima 20 bodů na příspěvky na prestižních konferencích a dalších aktivitách (kritérium A9), a to z celkového počtu bodů na druhou skupinu, který je také 50 bodů. Požadavky třetí skupiny (v případě FME kritéria A15

až A30) doporučuje se zpřísnit zavedením minima 10 bodů na získání zahraničních či domácích grantů (kritéria A23 a A24), a to z celkového počtu bodů na třetí skupinu, který je 40.

Vysoká škola báňská - Technická univerzita Ostrava

Ekonomická fakulta

Na fakultě se za posledních pět let uskutečnilo celkem 20 habilitačních řízení a 12 řízení ke jmenování profesorem v oborech *Podniková ekonomika a management* (11/4, z toho 4 habilitační řízení byla neúspěšná), *Ekonomie* (4/4), *Finance* (4/3) a *Manažerská informatika* (1/1). V oboru *Systémové inženýrství* za posledních pět let neproběhlo ani jedno habilitační řízení či řízení ke jmenování profesorem.

Složení **vědecké rady** fakulty i vědecké rady VŠB-TU Ostrava vytvářejí dostatečné předpoklady pro objektivní posouzení žádostí o habilitační řízení a řízení ke jmenování profesorem.

Používaná **kritéria** pro hodnocení žádostí o zahájení habilitačního řízení a řízení ke jmenování profesorem nejsou dostatečně rozpracována v rámci jednotlivých oblastí, Rozlišují celkem 7 dílčích kritérií, u nichž stanoví minimální požadovanou úroveň. Dále však již se nedělá rozdíl mezi publikacemi v odborných časopisech s IF, odborných časopisech bez IF a ve sbornících. Obdobné je to u monografií a učebnic i publikací v zahraničí.

Hodnotící komise jmenované vědeckou radou fakulty odpovídají svým složením povaze žádosti (habilitační řízení, řízení ke jmenování profesorem, odborné zaměření žadatele), avšak při hodnocení žádostí pro ně nevytvářejí platná kritéria dostatečně jednoznačný základ, a proto se úroveň hodnocení jednotlivých žádostí značně liší. To se týká zejména posuzování kvality publikační činnosti.

Velmi dobrý základ pro hodnocení habilitační nebo profesorské přednášky vytváří formulář používaný VR fakulty pro hodnocení základních charakteristik přednášek.

Obecně je kvalita docentských habilitačních řízení a profesorských jmenovacích řízení na fakultě zajištěna na uspokojivé úrovni jak po stránce zpracování dokumentace, tak z hlediska kvalitativních parametrů. U habilitací lze konstatovat poměrně rozsáhlou publikační činnost, v níž však absolutně převažují sborníky z konferencí. Téměř zcela absentují, až na výjimky, publikace v časopisech s IF, v řadě případů se neuvádějí SCI a ohlasy, pokud se uvádějí, je jejich hodnota velmi nízká.

Monografie a recenzované články v odborných časopisech (s IF či bez něho) však chybějí či je jich nedostatečný počet i v případě některých řízení ke jmenování profesorem. Počty citací jsou i u řízení ke jmenování profesorem převážně nízké.

Doporučení pro vedení fakulty:

1. Vedení fakulty by mělo na fakultě vytvořit náročné podmínky pro vědeckovýzkumnou práci, jež by motivovaly pracovníky k publikování v odborných časopisech s IF, čímž by se obecně zlepšily i podmínky pro vyšší počty citací a lepší SCI.
2. Kritéria používaná na fakultě při hodnocení habilitačních řízení a řízení ke jmenování profesorem by měla být podrobněji rozpracována a konkretizována tak, aby vytvářela solidnější základ pro jednoznačnější hodnocené úrovně jednotlivých žádostí hodnotícími komisemi jmenovanými VR. Doporučuje se zavést systém bodového hodnocení, který by u publikační činnosti rozdílně hodnotil publikace v odborných časopisech s IF, bez IF, monografie a učebnice atd. U řízení ke jmenování profesorem by bylo třeba doplnit kritérium minimálního počtu doktorandů, kteří absolvovali Ph.D. V tomto směru se lze inspirovat existujícími kritérii na ČZU v Praze, MZLU v Brně a na řadě dalších českých VŠ).

Vysoká škola ekonomická v Praze

Fakulta financí a účetnictví

Fakulta má akreditováno oprávnění konat habilitační a profesorské řízení v oborech *Finance a Účetnictví a finanční řízení*. Na fakultě proběhlo za sledované období 11 řízení ke jmenování profesorem (z toho 1 zastaveno) a 7 habilitačních řízení.

Složení **vědecké rady** fakulty i VŠE v Praze bylo dostatečně reprezentativní a schopné odborně posoudit habilitační a profesorská řízení v akreditovaných oborech. Bylo vytvářeno dostatečně náročné prostředí pro práci jmenovaných komisí mimo jiné dokladované diferencovanými výsledky závěrečných hlasování.

Kritéria používána na fakultě se řídí celoškolskými předpisy, které zohledňují v dostatečné míře všechny relevantní oblasti – pedagogickou, vědeckovýzkumnou a publikační činnost. Vysoký počet uskutečněných habilitačních a profesorských řízení odpovídá rozvojovým programům fakulty, na které došlo k výraznému posunu kvalifikační struktury pedagogů a i přes tento vysoký počet dodržela fakulta vysokou náročnost na uskutečněná habilitační a profesorská řízení.

Ve všech případech byly jmenovány **hodnotící komise** vysoce reprezentativní, zaručující vysokou náročnost odborného posouzení předložených dokumentů a způsobilost uchazečů v obou akreditovaných oborech. V tomto směru nezjistila komise žádných závad.

V některých případech bylo zjištěno, že není v seznamech publikační činnosti dodržována citační norma, zejména není uváděn rozsah publikací ISSN, ISBN pro snadnější identifikaci prezentovaných položek. Na druhé straně v mnoha případech jsou tyto údaje uvedeny na příkladné úrovni. Lze ocenit vysoký podíl publikací s citačním indexem.

Doporučení pro vedení fakulty:

V zápisech, resp. stanoviscích jmenovaných komisí u řízení ke jmenování profesorem nejsou uvedeny až na výjimky počty absolventů nebo počty vedených studentů v doktorských studiích. Komise doporučuje vedení fakulty uložit jednotlivým komisím, které budou jmenovány pro profesorská řízení uvádět tyto údaje v závěrečných stanoviscích, která jsou předkládána k řízením ve VR. Uvedená připomínka ovšem nikterak nesnižuje vysokou odbornou úroveň habilitačních a profesorských řízení na fakultě.

Vysoká škola ekonomická v Praze

Fakulta informatiky a statistiky

Fakulta má akreditováno oprávnění konat habilitační a profesorské řízení v oborech *Ekonomie a operační výzkum, Statistika a Informatika*. Na fakultě proběhlo za sledované období 6 řízení ke jmenování profesorem a 5 habilitačních řízení.

Složení **vědecké rady** fakulty i VŠE v Praze byla v hodnoceném období naprosto a jednoznačně reprezentativní a schopna odborně posoudit habilitační řízení a řízení ke jmenování profesorem. VR vytváří náročné prostředí pro práci komisí jmenovaných pro habilitační řízení a řízení k jmenování profesorem. Poměr členů VR interních a externích odpovídá zákonnému ustanovení přičemž externí členové jsou vysoce kvalifikovaní odborníci, kteří jsou z praktického hlediska pro vědecké rady velkým přínosem

Kritéria používána na fakultě jsou celoškolská a zohledňují v dostatečné míře všechny relevantní oblasti – pedagogickou, vědeckovýzkumnou a publikační činnost. Všechna habilitační řízení a řízení ke jmenování profesora dokladují systematickou pozornost věnovanou kvalifikačnímu růstu pracovníků fakulty a odpovídají jejímu rozvojovému programu

Lze konstatovat, že v případě Fakulty informatiky a statistiky jde o vzorovou dokumentaci všech uskutečněných řízení doloženou vysokou náročností na udělení příslušného kvalifikačního stupně. Ani v jedné případě nebylo zjištěno porušení zákona a interních předpisů, naopak ve většině předložených ukončených řízení jsou stanovená kritéria několika násobně překračována

Všechny **hodnotící komise** pro habilitační řízení a řízení ke jmenování profesorem prokazovaly vědeckou erudici a dávaly záruku splnění náročných kritérií pro hodnocení daných řízení. Komise postupovaly v kontrolovaných řízeních obvyklým způsobem včetně vyžadování odborných posudků. Všechna kritéria předmětné pedagogické, vědeckovýzkumné činnosti a publikační činnosti byla u všech uchazečů nejen naplněna, ale v četných případech i překročena.

Vzorově byla zpracována u všech uchazečů publikační činnost s plným respektováním citační normy a s rozvedením na:

- tituly s impakt faktorem
- monografie
- zahraniční publikace, články, příspěvky včetně konferencí
- domácí publikace, články, příspěvky včetně konferencí
- knižní publikace
- učebnice a skripta

Dokumentace může být dána za vzor všem fakultám VŠE v Praze při eventuálním sjednocení administrativních pravidel habilitačního řízení a řízení ke jmenování profesorem.

Vysoká škola ekonomická v Praze

Fakulta podnikohospodářská

Fakulta má akreditováno oprávnění konat habilitační a profesorské řízení v oboru *Podniková ekonomika*. Na fakultě proběhly za sledované období 3 řízení ke jmenování profesorem a 9 habilitačních řízení (z toho 2 zastavena, 1 nebylo dosud dokončeno).

Složení **vědecké rady** fakulty i VŠE v Praze byla v hodnoceném období byly naprosto a jednoznačně reprezentativní a schopna odborně posoudit habilitační řízení a řízení ke jmenování profesorem. VR vytváří náročné prostředí pro práci komisí jmenovaných pro habilitační řízení a řízení ke jmenování profesorem. Poměr členů VR interních a externích odpovídá zákonnému ustanovení přičemž externí členové jsou vysoce kvalifikovaní odborníci, kteří jsou z praktického hlediska pro vědecké rady velkým přínosem.

Kritéria používána na dané fakultě jsou celoškolská a zohledňují v dostatečné míře všechny relevantní oblasti – pedagogickou, vědeckovýzkumnou a publikační činnost. Všechna předložená habilitační řízení a řízení ke jmenování profesora dokladují vynikající a systematickou pozornost věnovanou kvalifikačnímu růstu pracovníků fakulty a odpovídají jejímu rozvojovému programu.

V jednom profesorském řízení byla jmenována **hodnotící komise**, která nesplňovala požadavky zákona a jednání VR v tomto případě bylo prohlášeno za neplatné. Nově složená komise byla konstituována ve smyslu zákona a svým složením odpovídala požadavkům VŠE v Praze. Všechny další komise pro habilitační řízení a řízení ke jmenování profesorem prokazovaly vědeckou erudici a dávaly záruku splnění náročných kritérií pro hodnocení daných řízení. Komise postupovaly v kontrolovaných řízeních obvyklým způsobem včetně vyžadování odborných posudků.

Po formální stránce nebyly shledány žádné závady, předložené materiály o proběhlých řízeních byly úplné, použité postupy, odbornost hodnotitelských komisí, vyžadování odborných posudků a ostatních náležitostí odpovídá obvyklým zvyklostem.

Vysoká škola ekonomická v Praze

Fakulta mezinárodních vztahů

Fakulta má akreditováno oprávnění konat habilitační a profesorské řízení v oborech *Mezinárodní obchod, Obchodní právo, Světová ekonomika, Cestovní ruch, Mezinárodní politické vztahy a Politologie*. Na fakultě proběhlo za sledované období 7 řízení ke jmenování profesorem a 8 habilitačních řízení (z toho 1 zastaveno).

Složení **vědecké rady** fakulty i VŠE v Praze byla v hodnoceném období odborně a reprezentativně na vysoké úrovni a schopna vytvářet dostatečně náročné prostředí pro práci jmenovaných komisí pro habilitační řízení a pro řízení ke jmenování profesorem. Při jejich konstitování docházelo k neustálému nárůstu počtu profesorů ve složení VR a to ze 4 prof. v roce 2000 na 12 prof. v roce 2005. Kvalitní a dostatečně reprezentativní byli i externí členové VR a jejich počet byl v souladu se zákonem.

Kritéria používána na dané fakultě jsou celoškolská a zohledňují v dostatečné míře všechny relevantní oblasti – pedagogickou, vědeckovýzkumnou a publikační činnost. Všechna předložená habilitační řízení a řízení ke jmenování profesora dokladují systematickou pozornost věnovanou kvalifikačnímu růstu pracovníků fakulty a odpovídají jejímu rozvojovému programu. Ani v jednom případě nedošlo k porušení zákona a interních předpisů, naopak ve většině předložených ukončených řízení jsou stanovená kritéria několika násobně překračována.

V zápisech resp. stanoviscích jmenovaných komisí pro habilitační řízení a v řízeních ke jmenování profesorem nejsou až na výjimky u profesorského řízení uvedeny počty absolventů, resp. vedených studentů doktorského studia uchazeči.

Doporučení pro vedení fakulty:

1. V zápisech, resp. stanoviscích jmenovaných komisí u řízení ke jmenování profesorem nejsou uvedeny až na výjimky počty absolventů nebo počty vedených studentů v doktorských studiích. Komise doporučuje vedení fakulty uložit jednotlivým komisím, které budou jmenovány pro profesorská řízení uvádět tyto údaje v závěrečných stanoviscích, která jsou předkládána k řízením ve VR. Uvedená připomínka ovšem nikterak nesnižuje vysokou odbornou úroveň habilitačních a profesorských řízení na fakultě.
2. Přes obtíže s prezentací publikační činnosti v impaktovaných časopisech je třeba nadále vyvíjet tlak na zvýšení počtu těchto publikací. Na druhé straně komise lze oceňit vesměs velmi rozsáhlou ostatní publikační činnost v řadě případů dokladovanou četnými knižními a zahraničními vysoce kvalitními a odbornými publikacemi.

Vysoká škola ekonomická v Praze

Fakulta národohospodářská

Fakulta má akreditováno oprávnění konat habilitační a profesorské řízení v oborech *Ekonomie, Hospodářská politika*. Na fakultě proběhlo za sledované období 8 řízení ke jmenování profesorem (z toho 3 zastavena) a 13 habilitačních řízení (z toho 2 zastavena).

V hodnoceném období bylo jmenováno 6 **vědeckých rad** fakulty. Všechny jmenované vědecké rady byly na požadované úrovni dostatečně erudované, i když v posledních 3 letech se snížil podíl profesorů na celkovém počtu členů vědecké rady. Externí členové jmenování do všech vědeckých rad jsou zkušení odborníci známí široké odborně veřejnosti poskytující záruku provázanosti teoretických a praktických aspektů projednávané problematiky.

Kritéria používána na dané fakultě jsou celoškolská a zohledňují v dostatečné míře všechny relevantní oblasti – pedagogickou, vědeckovýzkumnou a publikační činnost. Všechna

předložená habilitační řízení a řízení ke jmenování profesora dokladují dostatečnou pozornost věnovanou kvalifikačnímu růstu pracovníků fakulty a odpovídají jejímu rozvojovému programu.

Předložený počet uchazečů odpovídá rozvoji fakulty. V některých případech však nebyla v obou typech řízení věnována patřičná pozornost publikační činnosti uchazečů a zejména jejímu dokladování. V některých případech lze jen stěží identifikovat uváděné položky a to zejména pokud jde o impaktované časopisy. V řadě případů obsahují seznamy publikací novinové články a časopisecká sdělení, která nejsou pro habilitační řízení a řízení ke jmenování profesorem podstatná. V mnoha případech jsou uváděny knižní publikace avšak pouze v rozsahu 1 – 3 stran participujícího uchazeče. V řadě případů schází protokol o tajném hlasování výsledků jmenovaných komisí, příp. podpisy hodnotitelských komisí jak v habilitačním tak i profesorském řízení. Tyto případy byly zjištěny u habilitačního řízení v letech 2003 a u řízení ke jmenování profesorem rovněž v roce 2003.

Hodnotící komise pro oba typy řízení byly jmenovány v souladu se zákonem až na jednoho uchazeče u profesorského řízení, kde komisi není možno identifikovat, řízení však bylo zastaveno na vlastní žádost. Komise rovněž zjistila, že při jmenování ostatních komisí byla dodržována kritéria stanovená pro tato řízení.

Doporučení pro vedení fakulty:

1. V zápisech, resp. stanoviscích jmenovaných komisí u řízení ke jmenování profesorem nejsou uvedeny až na výjimky počty absolventů nebo počty vedených studentů v doktorských studiích. Komise doporučuje vedení fakulty uložit jednotlivým komisím, které budou jmenovány pro profesorská řízení uvádět tyto údaje v závěrečných stanoviscích, která jsou předkládána k řízením ve VR. Uvedená připomínka ovšem nikterak nesnižuje vysokou odbornou úroveň habilitačních a profesorských řízení na fakultě.
2. Klást důraz na to, aby se při habilitačním a profesorském řízení sledovala relevantní odborná (vědecká) publikační činnost, nikoli např. novinové články či časopisecká sdělení.

Vysoké učení technické v Brně

Fakulta podnikatelská

Fakulta má akreditováno oprávnění konat habilitační a profesorské řízení v oboru *Odvětvová ekonomika a management*. Na fakultě proběhla za sledované období 3 řízení ke jmenování profesorem a 9 habilitačních řízení (z toho 2 zastavena).

Vědecká rada fakulty je svým složením vysoce kvalifikovaná pro zajištění kvalitního průběhu, požadované úrovně habilitačního a jmenovacího řízení a ustanovení příslušných komisí.

Habilitační a jmenovací řízení probíhá na fakultě v souladu s pravidly a směrnicemi VUT v Brně závaznými pro všechny fakulty. V období 1999-2002 platila Pravidla pro habilitační a jmenovací řízení bez bodovacího systému. Hodnocení se přitom zaměřovalo na 5 hlavních oblastí vědeckopedagogických aktivit (tvůrčí a publikační aktivity, uznání vědeckou a odbornou komunitou, tvůrčí pedagogické působení, účast na vědecké výchově a vedení úspěšného vědeckého nebo odborného týmu). Od 1. 7. 2002 vstoupila v platnost nová směrnice, která obsahuje autoevaluační **kritéria** pro jmenování docentem a profesorem daná bodovou hodnotou. Hodnotí se vědecká a odborná činnost (část A – 30 kritérií) a pedagogická činnost (část B – 13 kritérií). Část A se pak dělí do tří skupin a její celkové bodové ohodnocení činí u doc. 140 a prof. 320 bodů. Ohodnocení kritérií v části B činí u doc. 40 a prof. 80 bodů.

Podle uvedené směrnice vyplňuje uchazeč autoevaluační kritéria, která pak komise hodnotí spolu s dalšími doklady. Zavedený systém bodových kritérií na jedné straně činí proces hodnocení více transparentní a komplexní. Na druhé straně však umožňuje určitou vzájemnou kompenzaci různých položek a může přispívat i k jeho změkčování, což by se mohlo projevit zejména v části A při hodnocení vědecké a odborné činnosti. Bylo by proto užitečné uvážit některé bariéry, které by bránily kompenzaci kritérií, jejichž dosažení je pro úspěšné habilitační nebo jmenovací řízení nezbytné (např. určitý počet monografií, článků v recenzovaných odborných domácích i zahraničních časopisech, prací v časopisech s impakt faktorem, úspěšnost vedení doktorandů apod.), případně i zavedení některých kritérií specifických pro ekonomické fakulty a obory.

Všechny **hodnotící komise** splňují zákonné požadavky na jejich složení a postupovaly podle platných směrnic a nařízení. Administrativní zabezpečení uvedených řízení je na velmi dobré úrovni. Výsledky habilitačních a jmenovacích řízení v hodnoceném období svědčí o poměrně vysoké náročnosti vedení fakult, vědecké rady i komisí.